

KONKURS HISTORYCZNY „KOCHAM POLSKĘ”

LISTOPAD 2021

POLSKA JAGIELLONÓW CZ. I

1. Ułóż wydarzenia w kolejności chronologicznej stawiając cyfrę 1 przy wydarzeniu najwcześniejszym, a cyfrę 2 przy najpóźniejszym. [0 – 2 pkt.]

- a) sekularyzacja Państwa Zakonu Krzyżackiego w Prusach - (.....)
- b) ostatnia wojna polsko-krzyżacka - (.....)
- c) sekularyzacja Państwa Zakonu Kawalerów Mieczowych w Inflantach - (.... .)
- d) powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów - (.....)
- e) hołd pruski - (.....)

2. Podaj autorów (imię i nazwisko) następujących dzieł. [0 – 10 pkt.]

- a) „Roczniki czyli kroniki sławnego Królestwa Polskiego”-
- b) „O władzy cesarza i papieża nad niewiernymi” -
- c) „O obrotach sfer niebieskich” -
- d) „Rozprawa o dwu Sarmacjach” -
- e) „Dworzanin polski” -
- f) „Żywot człowieka poczciwego” -
- g) „O poprawie Rzeczypospolitej” -
- h) „Treny” -
- i) „O urządzeniu Rzeczypospolitej” -
- j) „Wyznanie wiary katolickiej” -

3. Wybierz z poniższej rozsypanki a następnie zapisz nazwy czterech terytoriów Wielkiego Księstwa Litewskiego, włączonych do Polski przez Zygmunta Augusta podczas obrad sejmu w Lublinie, aby przełamać opór możnowładców litewskich przeciwnych unii realnej z Rzeczypospolitą. [0 – 4 pkt.]

Żmudź, Podlasie, Wołyń, Kurlandia, Inflanty, Podole, Białoruś,
Polesie, Ruś Czerwona, Ukraina

- a)

- b)
- c)
- d)

4. Uzupełnij zdania wpisując odpowiednie informacje w wy kropkowane miejsca. [0 - 12 pkt.]

Sejm walny ukształtował się za panowania króla
 w roku. Składał się z trzech stanów sejmujących:, i
 Posłów na sejm wybierały z
 każdej ziemi lub województwa. Senatorami byli (określ jak długo)
 najwyżsi dostojnicy duchowni i świeccy. Skład sejmu został ostatecznie ustalony po zawarciu
 unii lubelskiej - liczył (podaj liczbę) posłów i (podaj liczbę) senatorów.
 Sejmy zwyczajne były zwoływane przez (kogo?) co (podaj
 liczbę) lata i obradowały (podaj liczbę) tygodni.

5. Podaj autorów (imię i nazwisko) poniższych cytatów. [0 – 4 pkt.]

a) „*Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie*”

b) „*Nie jestem królem waszych sumień*”

c) „*A niechaj narodowie wżdy postronni znają, iż Polacy nie gęsi, iż swój język mają*”

d) „*Obiecuj ę i przysięgam, Że Najjaśniejszemu Panu, królowi Polski, wielkiemu księciu Litwy, Rusi i wszystkich ziem pruskich, jako memu naturalnemu dziedzicznemu zwierzchnikowi, jego dzieciom i sukcesorom, królom i Królestwu Polskiemu będę wierny i posłuszny. O dobro Jego i jego spadkobierców będę zabiegał, a szkody ich będę unikał*”.

6. Połącz pojęcia z ich objaśnieniami wpisując odpowiednia cyfrę w wy kropkowane miejsca. [0 – 6 pkt.]

- a) przywilej - (.....)
- b) unia personalna - (.....)
- c) poradlnie - (.....)
- d) sekularyzacja - (.....)
- e) folwark - (.....)
- f) demokracja szlachecka - (.....)

1. duże gospodarstwo szlacheckie, wykorzystujące pracę przymusową chłopów (tzw. pańszczyznę) lub prace najemną, produkujące głównie na sprzedaż.

2. związek dwóch lub więcej państw, których sprawy zagraniczne, wojskowe i finansowe prowadzone są wspólnie.
3. podatek płacony od uprawianej ziemi.
4. połączenie dwóch lub więcej państw poprzez osobę wspólnego monarchy przy jednoczesnym zachowaniu odrębności władz.
5. forma ustroju państwa polskiego ukształtowana w XV-XVI wieku i charakteryzująca się szerokimi uprawnieniami sejmików szlacheckich oraz ograniczeniu władzy królewskiej przez sejm złożony z reprezentantów szlachty.
6. dokument królewski nadający szczególne uprawnienia jakiejś osobie lub grupie ludzi.
7. przejście do stanu świeckiego (dotyczy albo osoby duchownej albo dóbr materialnych, które były własnością kościelną), zeświecczenie.

7. Podkreśl sześć zabytków architektury renesansowej w Polsce. [0 – 6 pkt.]

pałac w Wilanowie, zamek w Malborku, Zamość, ratusz w Poznaniu, pałac w Łańcucie, kolegiata w Tumie, Wawel (po przebudowie), pałac w Nieborowie, ratusz w Sandomierzu, zespół pałacowo-parkowy w Łazienkach, pałac w Baranowie Sandomierskim, pałac w Natolinie, Kaplica Zygmuntowska

8. Uzupełnij informacje dotyczące przebiegu wojen polsko-krzyżackich w XV wieku dopisując do dat wydarzenia i do wydarzeń daty. [0 – 9 pkt.]

a) wielka wojna z Zakonem Krzyżackim

- (rok) - najazd Krzyżaków na ziemię dobrzyńską i Kujawy
- 15 lipca 1410 r. -
- 25 lipca – 19 września 1410 r. -
- (rok) - podpisanie I pokoju toruńskiego

b) wojna trzynastoletnia

- 18 września 1454 r. -
- (rok) - wykupienie przez Polaków zamku w Malborku
- 1462 r. -
- (rok) - bitwa morska na Zalewie Wiślanym
- 19 października 1466 r. -

9. Na podstawie tekstu źródłowego odpowiedz na poniższe pytania. [0 – 8 pkt.]

„Polska prowadzi handel nie tylko z sąsiadami, lecz i z odleglejszymi krajami. Całe prawie handlu skupienie jest w Gdańsku. W miesiącu sierpniu odbywa się tu wielki jarmark, od [dnia] św. Dominika czternaście dni i dłużej trwający, na który zbierają się Niemcy, Francuzi, Flamandy, Anglicy, Hiszpanie, Portugalczycy i wtedy zawijają do portu przeszło 400 okrętów naładowanych winem francuskim i hiszpańskim, jedwabiem, oliwą, cytrynami, konfiturami i innymi owocami hiszpańskimi, korzeniami portugalskimi, cyną i suknem angielskim. Zastają w Gdańsku magazyny pełne pszenicy, Żyta i innego zboża, lnu, konopi, wosku, miodu, drzewa do budowy, solonej wołowiny i innych drobniejszych rzeczy, którymi kupcy swoje okręty na powrót ładują.

Juliusz Ruggieri, Relacja o stanie Polski, 1568
rok

a) W jakim mieście najszybciej rozwijał się handel?

.....

b) Jakie wydarzenia miało miejsce w mieście w sierpniu każdego roku?

-

c) Wymień trzy przykłady towarów sprowadzanych do Polski z zagranicy?

-
-
-

d) Wymień trzy przykłady towarów, które Polska sprzedawała zagranicę?

-
-
-